

СТОЯН Ц. ДАСКАЛОВ

МЕЧА ОТПЛАТА

chitanka.info

Тая невероятна история разказа пред четирима писатели нашият общ познат Стефан Петров от село Острец, Троянско, и аз ви я предавам почти такава, каквато я чух, а дали са написали нещо другите трима, и какво са премълчали не знам.

... Беше лята зима. Сняг до колене. Въздухът пуска искри и цвърчи от студ. Тръгнахме с тате за дърва в гората. Шейната се хълзгаше по заснежения път като по стъкло. Шубраките ни ръсваха от време на време със снежен цветец. Когато наблизихме Мечов дол, където беше гората ни, сънерите удариха в дебелия сняг и воловете се напънаха да правят пъртина. Плазовете прорязаха две успоредни бразди, лъскави и сини като релси в чистата, недокосната още снежна целина. Промъкнахме се през улея, из който под леда бълбукаше снежовината, и спряхме в горния край на ливадата. Там имаше по-ячки дървета. Аз турих сенце на добичетата, а тате откачи брадвата, източена, та бляскаше сребристо, и замахна. Дървото се стресна, потрепера и му сипна кривачка сняг. Той се засмя като на първи зимен поздрав от гората. Напуканата кора на горуна, който беше запазил тук-там коравите си бакърени шумки, приличаше на сбръчкания му врат. Чак при втория удар изхвръкна като подплашена птица игрива треска. Гората закънтя тревожно. Аз гледах, мушнал ръце в ръкавите на дългата вехта бащина дреха, и потрепервах при всеки ек на брадвата. Тя лакомо откъсваше с хищническия си острец бялата плът с черна кожа и я разхвърляше на късове около дънера. Нападнатото дърво простенваше и се поклащаше, бълкано от мъжката сила. Аз се молех на тате да опитам поне веднъж.

Към дънера дървото вече изтъняваше, посечено от всички краища, заприличваше на вретено, боднато в земята, и малко трябваше, за да го бутне тате и то да се сгромоляса с всички си клонак.

Неочаквано, когато баща ми вдигна ръка да обърше обилната пот от челото си, се стъписа. Недалеч, на петдесетина крачки от нас, на полянката сред гората, като в харман клечеше мечка, вдигнала лапите си. Аз се смиръзнах, а потта от челото на баща ми се изпари. Брадвата се изхлъзна из ръцете му. Мечката седеше на задните си крака, загърната с дебелата си шуба и ни гледаше със зинала уста. Аз се гушнах в баща си. С бръснец поглед той ми кимна към шейната. Аз скочих и се свих в сеното.

— Прегай, тате, да бегаме!

Баща ми се втурна към добичетата, но някак си не можеше да бърза. Може би за пръв път и той срещаше мечка сам в гората. Докато да отвърже и впргне, а това не е работа за минута, мечката приближи и застана пред нас. Ние бяхме почти в лапите ѝ. Само на няколко скока от нея. Но защо още не ни нападаше, защо стоеше все така с хищно разтворена уста, в която стърчаха нарядко едри колкото палци зъби. Сърцето ми щеше да се пукне. Колкото и да мислех, че съм се скрил в сеното, аз шавах и мечката ме виждаше. Исках заднишком да се свлека о задницата на шейната и да побягна, да викам за помощ. Но през сенцето виждах, че мечката още стоеше с вдигнати лапи, не ни нападаше, само потръсваше рунтавата си козина. Тате, застанал пред воловете, зае позиция. Нямаше какво друго да прави. Ако побегне, хищникът ще разкъса воловете. А воловете бяха за нас такива помощници, без които не можехме да живеем. Примрял, вцепенен, чаках да видя сражението на баща си с мечката, чаках да бъда лапнат от страшилището, което само в приказките и съня ми се явяваше. Нямаше сън, нямаше приказка! Мечката изрева и гората страшно прокънтя; самотното небе усили рева и го препрати във висините и ширините си. Дано чуе някой дърварин и да се притече на помощ... Нямаше време. Мечката замаха с едната лапа, като да бие някого по главата. Рунтавата козина се разтърси; ноктите изпъкваха зловещо; лапата, отдолу скоравена, ту се свиваше, ту се разтваряше. От устата на животното течеше пяна; гърлото ѝ ми се струваше бездънно като пъкъл, в който всеки миг щях да хълтна. Чувствувах се вече издъхнал. Сърцето ми спря, дойде смъртта, преди да съм лапнат от мечката. Само очите ми още не загасваха, следяха като догарящи звездички баща ми. Той, стиснал здраво брадвата, пристъпи към мечката. Очаквах, че той ще замахне и ще я насече така, както дървото. Ала нито той я насече, нито тя се нахвърли върху него. Стояха на няколко крачки един от друг. Тя със зинала уста, а той със стисната брадва. Тя махаше с едната лапа, сякаш го канеше да дойде още по-близо. Двамата пристъпиха педя по педя, стъпка по стъпка, докато най-после стана това, което никой не можеше да очаква. Сенцето падна от главата ми, аз се надигнах със стиснати юмручета, изпълзях напред, взех остена, готов също да се сражавам. В този момент, когато тате се изправи спроти нея и очаквах да я храсне с брадвата, мечката му показва лапата си, с която махаше и го канеше. От нея течеше кръв. Една цепленка се беше забила дълбоко

до костта и при всяко движение все повече разкъсващо месото ѝ и все повече кръв течеше. Тя заоблизва кръвта, но не можеше да си помогне. Тогава баща ми хвърли брадвата в снега, взе лапата като ръка на ранен човек, хвана с ноктите на коравите си пръсти треската и я подръпна. Мечката се затресе от болка. Баща ми стискаше лапата ѝ и отведенъж изхвърли забилата се като куршум треска. Страшна въздишка се изтръгна от гърдите на раненото животно. Меча въздишка чувах за пръв път. Тате взе тютюн от пунгията си и поръси раната. С друго не можеше да ѝ помогне. Замъглените от болка очи на мечката просветнаха. Тя подържа лапата си вдигната, а другата, здравата, беше отпусната. „Превържи я, тате!“ — прошепнах аз, готов да откъсна парче от ръкава на ризата си. Но той махна и се обърна към недосеченото дърво. Воловете, откъснали се от ярема, стояха затънали до колене в снега. Мечката отмина и се загуби в гората.

Тук свършва историята, която ни разказа нашият приятел Стефан Петров от село Острец, Троянско. Струваше ни се, че трябва нещо да се добави. Какво? Писателката Р. А. каза, че мечката трябва да изрази своята благодарност, като занесе на спасителя си една пита мед. Малко е — възрази писателят А. М. — Аз бих я накарал да се отплати с едно теле. Какъв край са дали другите на своите разкази, не зная. Но ето на мен какво ми хрумна... Тате пак се хвана за брадвата, удари един-два пъти, дървото изскърца и падна със страшна сила върху него. Удари го по главата и заби лицето му в снега. Не усетих кога скочих, напънах с всички сили голямото клонесто дърво, но не можех да го помръдна, нито пък тате да измъкна.

— Тате, тате! — дърпах го за краката, но той не можеше да се повдигне. Беше ударен много зле. Имаше кръв отзад на темето. Тате беше силен, планина човек, но дървото го беше уболо, както треската мечата лапа, само че на много лошо място. Виках напразно: помощ, помощ, тичах на една страна, на друга, и това небе, което разнасяше мечия рев и ека на брадвите, сега падаше ниско, убиваше гласа ми и нямаше кой да ме чуе.

Съвсем неочеквано отекнаха тежки стъпки, идеше помощ. Кой беше този спасител? Из гъстата гора се показва същата мечка. Тя понакуцваше, но пристъпяше. Сега вече не можем да се спасим! Бях вече на два пъти преживял смъртта и нямах сили нито да извикам, нито пък щеше да ме чуе някой и се строполих. Мечката мина, усетих

как ме закачи с топлата си козина, бръсна ме по лицето. И отиде да души баща ми. Когато се свестих, видях нещо невъобразимо, смайващо. Мечката напъваше с яките си крака поваленото дърво, клонаците пукаха и се подигаха. Тате смъртно стенеше. Тя бавно прекатурваше дървото. Гледах и не вярвах. Най-сетне, издула от напрежение корем и изгърбена като планина, тя отметна дървото настрани. После прегази тате по гърба и подуши раната му. Полекалека той се съвзе. Сега аз гребнах от пунгията тютюнец и сложих на темето му. Мечката не си отиде. Тя клечеше задъхана край дървото. Аз триех със сняг челото и врата на тате, той отвори очи и седна. Като че сън му се струваше и нему това, което беше станало. Чак когато се изправи, мечката си отиде.

Ето как си представях аз края на тази история.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.